

Govor Dragana Radulovića, predsjednika Matice crnogorske za Izbornu skupštinu 3. juna 2017. godine

Dame i gospodo,
poštovani delegati Izborne skupštine Matice crnogorske,

Kada ste mi na Skupštini Matice crnogorske 2013. godine na Cetinju ukazali povjerenje da budem predsjednik ove ugledne crnogorske institucije kulture – bio sam svjestan odgovornosti koju preuzimam. Moji uvaženi prethodnici Božina Ivanović i Branko Banjević, značajna imena crnogorske nauke i književnosti, uz Marka Špadijera, dugogodišnjeg Generalnog sekretara – stvorili su, i na zdravim temeljima učvrstili, instituciju, na čiji rad i postignute uspjehe, kao njeni članovi svi možemo biti ponosni. U prvom redu crnogorska kultura i društvo, zarad čije budućnosti i napretka, najzad, i postojimo. Nastojao sam da ono naslijeđeno dobro, tamo đe je potrebno i opravdano, učinim za trunčicu boljim. Nikada to nijesam činio sam! U obavljanju ove odgovorne dužnosti uvijek sam nailazio na podršku i razumijevanje, na blagonaklonu kritiku ili dragocjen savjet, ljudi čiju mudrost, pamet i političko iskustvo veoma cijenim: Marka Špadijera i Branka Banjevića, Dragutina Lalovića i Novice Samardžića. Moja zahvalnost ne bi bila potpuna da ovom prilikom ne pomenem poslovnog sekretara Matice crnogorske gospođu Danku Barović i njenu saradnicu gospođu Jelenu Orlandić Medojević, jer one svoj posao obavljaju čistoga srca i bistre pameti, tako da mi u najužem rukovodstvu dobro znamo

koliko smo privilegovani što su sa nama, ljudski pouzdane i posvećene zajedničkom cilju.

U Godišnjacima koji su vam dostavljeni kao materijal za današnju Skupštinu nalazi se sve što smo radili u protekle četiri godine, precizno navedeno i opisano, uza sve finansijske izvještaje i odluke Upravnog odbora... U svom izvještaju Novica Samardžić je izdvojio bitne stvari, i nema potrebe da vas opterećujem ponavljanjem. Ono što je izvjesno jeste da u njima postoji nepobitno svjedočanstvo svega što smo radili, što nas svrstava u jednu od rijetkih – ako ne i jedinu? – instituciju crnogorske kulture koja o svom radu, od samog osnivanja, vodi evidenciju i iznosi je na uvid javnosti. Najzad, to je naša obaveza. Racionalno i štedljivo upravljanje povjerenim novcem naša je dužnost prema sebi, zakonu, i građanima Crne Gore koji su nam ta sredstva omogućili. Tako je bilo kada smo opstajali zahvaljujući donacijama naših prijatelja, i od kako je donijet Zakon o Matici, tako će ostati u buduće. To je jedini način da se nešto ispravno i dobro napravi.

Matica je stvorena da traje i da časno održava svoj ugled u crnogorskoj kulturi. Uostalom, to je patriotizam: strpljivo i uporno činjenje ozbiljnog posla na korist zajednice.

Matica crnogorska u Programu „Crna Gora na evropskom putu“ koji je donijet 2013. godine, kao nezavisna organizacija jasno definiše strateške ciljeve borbe za jačanje i učvršćivanje crnogorskog

nacionalnog i kulturnog identiteta. Ona nudi iskrenu saradnju svima koji žele dobro našoj zajedničkoj domovini. Ko god je voljan da sa nama sarađuje na osnovu projekata od obostranog značaja – uvijek je dobrodošao. A ko god pokuša da Maticu crnogorsku instrumentalizuje za postizanje banalnih dnevno-političkih ciljeva i pretvori je u svoj „dekor“ ili „pokriće“, bez obzira u kakvo ruho odijevao svoja nastojanja, neće nailaziti na prihvatanje rukovodstva, jer ono mora čuvati Maticu od kompromitacije. Bez osvrtnja na svakovrsne zloradosti koje nas povremeno srijeću, jer se na kraju uvijek ispostavi – sve je to samo „pjena dana“.

Pažljiva analiza i delikatna politička kontekstualizacija svake zamisli, aktivno učešće i dogovori o zajedničkim društvenim poduhvatima predstavljaju uslov postojanja i temelj čuvanja integriteta ozbiljne institucije kakva je Matica. Nema razloga da se drugačije ponašamo u budućnosti.

Naša domovina je izvjesno novi član NATO-a, i time je na najbolji način okončan dosadašnji spoljno-politički trud ne samo vlasti, nego svih nas u društvu koji smo se za ostvarenje tog cilja zalagali. Crnogorsko nastojanje da postanemo dio bezbjednosne strukture najrazvijenijih zemalja Zapada urodilo je plodom, i time su mnoge opasnosti ublažene. Ali nijesu u potpunosti otklonjene. Opasnosti će samo mijenjati oblik, učesnike i snagu. Ali u tim događajima ne smijemo stvarati nove neprijatelje, kada starih i dokazanih ionako imamo dovoljno. Takođe, ne smijemo nasijedati na svakovrsna

„spinovanja“ iz zemlje i inostranstva koja za svoj cilj imaju da nas uplaše i nahuškaju na mržnju prema drugima. Iako su sile dekompozicije prepoznatljive u djelovanju političkih elita u Crnoj Gori, a njihovi partikularni interesi često su suprotni opštem dobru i izazivaju zabrinutost, nikada njihovo djelovanje ne smijemo izjednačiti sa nacijom koju tvrde da predstavljaju. Njihovi pokušaji imaju za cilj da izazovu narušavanje društvenih veza, ugroze međusobno povjerenje među građanima Crne Gore, i na kraju potpuno obesmisle političku zajednicu... Da, neophodno je da budemo pametni i strpljivi, jer jedino ih pameću i nepokolebljivom voljom da branimo ono što imamo, možemo spriječiti da uspiju u svojim naumima.

Dame i gospodo,

Matica crnogorska je riješena da bez uzmicanja brani Crnu Goru od nasrtaja militantnog šovinizma i grubih pokušaja klerikalizacije, od praznog kosmopolitizma ili provincijalne samoizolacije, tako što ćemo uporno tražiti saveznike i sagovornike među građanima Crne Gore, ali i među blagonaklonim ljudima iz inostranstva, za izgrađivanje demokratskog i uspješnog društva i pravne, socijalne i razvojno sposobne države koja će biti – ono što jedino mora da bude – instrument zajedničkog dobra. Suvviše nas je malo, i svi smo jedni drugima potrebni i dragocjeni. Pogotovo u vrijeme kada nas čekaju ozbiljni poslovi evropskih integracija i civilizacijske transformacije

cjelokupnog društva. Matica crnogorska će svojom djelatnošću tim nastojanjima nesebično doprinosti.

Mnoga su značajna postignuća ostvarena, i zbog toga zasluženu slavu vladajuće nomenklature niko ne može oteti. Ali prolazi vrijeme u kojemu je bilo moguće da mnogi politički djelujući ljudi, često nažalost i uspješno, koriste državu Crnu Goru kao alibi za sopstvenu nesposobnost i bahatost. Nastupilo je vrijeme da pažnju usmjere i na unutrašnje probleme Crne Gore, na slabe institucije i na mnoge socijalne neuravnoteženosti kojih je naša domovina prepuna. U protivnom neće ih u političkoj borbi pobijediti bolji protivnik, onaj koji ima sadržajni program i više snage da radi. Zapravo, uništiće sami sebe! Da li će u tom slučaju i država Crna Gora biti kolateralna žrtva – čemu se nadaju mnogi naši neprijatelji – zavisice u prvom redu od crnogorskih građana, dakle jednim dijelom i od nas u Matici. I mi ćemo tom izazovu odgovoriti na valjan način. Mora se prestati sa političkom praksom koja vrijeđa moral i svijest crnogorskih građana, njihov patriotizam i njihovu pamet, ta ljudska dobra koja mi u Matici crnogorskoj nikada nijesmo razdvajali.

Poštovani delegati,

Novi Generalni sekretar Matice crnogorske je član Upravnog odbora Matice Gordan Stojović, dosadašnji ambasador u Latinskoj Americi, čovjek koji je svojim nesebičnim angažmanom učinio

mного toga na uspostavljanju i učvršćivanju veza naših iseljenika sa državom svog porijekla, Crnom Gorom. Njegov nesumnjivi organizacioni talenat i sposobnost uspostavljanja komunikacije sa dobrim ljudima, zavidno obrazovanje i patriotska opredijeljenost – preporučuju ga za ovu odgovornu dužnost. Čestitam mu na izboru.

Dosadašnji Generalni sekretar Novica Samardžić je sa nama, u Upravnom odboru i na poslovima izdavaštva. Njegova temeljitost i erudicija, ali prije svega ljudska čestitost – isuviše su dragocjene vrijednosti da bi ih se ijedna ozbiljna organizacija koja drži do sebe i sopstvene budućnosti lišila. Računamo na njega i njegov doprinos Matici.

U ime izabраниh rukovodilaca hvala Vam na ukazanom povjerenju. Nastojaćemo da pomognemo, kao i do sada što smo činili u najboljoj vjeri, da uvijek sa ponosom svi možemo reći da smo članovi Matice crnogorske.

Da je vječna Crna Gora i Matica crnogorska!

Živjeli!